

Vogelbeschermingswacht Sneek e.o.

Opgericht 1946

U
I
T
V
O
O
G
E
L
E
N

Lid van de Bond van Friese Vogelbeschermings Wachten
Jaargang 2024

BESTUUR:

C. Baanstra - voorzitter
Breewijd 22
8602 CK Sneek
Tel. 06-83 97 86 62

Secretaris
vacant, neem contact op met
de voorzitter

L. Kooistra - penningmeester.
De Seine 6
8604 VM Sneek
Tel. 06-51 59 11 21

Th. de Jong - coördinatie nazorg
Penningkruid 3
8607 DG Sneek
Tel. 06 50 21 41 38

Jelmer Luyckx - algemeen bestuurslid

Peter Groothoff - algemeen bestuurslid

B. Tijmstra - coördinatie nestkastenproject
Corneliusstraat 17
8602 VA Sneek
Tel. 06 38 31 06 37
en
L. Kooistra
De Seine 6
8604 VM Sneek
Tel. 06 51 59 11 21

Ledenadministratie
L. Kooistra
De Seine 6 8604 VM Sneek
Tel. 06 51 59 11 21

Verhuizing en opzegging schriftelijk.
Bij opzegging na 1 januari is nog contributie
verschuldigd over het lopende jaar.

Contributie minimaal 10 euro per jaar.
Bank nr. NL28 INGB 0003901438

Website: www.vogelwachtsneek.nl
Email: vogelbeschermingswachtsneek@ziggo.nl

NAZORG –EN JAARVERGADERING VOGELWACHTBESCHERMINGSWACHT SNEEK E.O.

Uitnodiging voor de vergaderingen op
Dinsdag 19 maart

Nazorgvergadering van 19:00 tot 19.45 uur
Jaarvergadering aanvang om 20:00 tot 22.00 uur

Dorphuis It Nije Formidden
Doarpshûsleane 1
8633 JA Ysbrechtum

Koek en koffie staat voor u klaar

Agenda 20.00 uur

- 1 Opening/mededelingen
- 2 Ingekomen stukken
- 3 Notulen jaarvergadering 2023
- 4 Jaarverslag 2023
- 5 Financieel verslag 2023
- 6 Kascommissie
- 7 Commissie nazorg
- 8 Commissie broedzorg
- 9 Bestuursverkiezing
- aftredend Nazorg coördinator Thomas de Jong
(deze taken worden binnen het bestuur door
Luitzen Kooistra en Jelmer Luyckx over genomen)
- Voorstel nieuwe secretaris: Eric Tromp
Tegenkandidaten kunnen zich schriftelijk melden
t/m dinsdag 14 maart bij het bestuur.
- 10 Quiz onder leiding van Jelmer Luyckx
- 11 Rondvraag
- 12 Sluiting

Na afloop van de vergadering zal er een
verloting zijn met mooie prijzen; lootjes €1,00 per
stuk, onder leiding van Peter Groothoff

Voorwoord voorzitter

Beste vrijwilligers, leden en donateurs,

Voor jullie ligt het mooi blad "uit vogelen" het verenigingsblad van onze mooie vogelbeschermingswacht Sneek e.o.

Zoals een ieder weet is het altijd lastig om een (enthousiast) bestuur te vormen en te behouden.

Wij krijgen steeds vaker bericht of lezen uit de krant dat verenigingen samengaan of verdwijnen wanneer het ledental onder de ondergrens zakt of wanneer er geen bestuur meer is.

Wij vinden het jammer dat onze nazorgcoördinator heeft besloten meer tijd aan de familie te besteden. Wij wensen Thomas en gezin dan ook alle goeds toe voor de toekomst.

Daartegen hebben we een nieuwe kandidaat bereid gevonden die de functie van secretaris op zich wil nemen, dit juichen we dan ook van harte toe en zijn daar zeer content mee.

Als vogelbeschermingswacht zien we onze werkzaamheden m.b.t. de vogels (tuin-/stadsvogels, weidevogels, watervogels) en de vruchten die het afwerpt steeds meer gestalte krijgen, de basis is gelegd!

Wij nemen onze verantwoordelijkheid en maken dan ook vaak deel uit van een commissie die inbreng heeft in de nieuwe planvorming. Daarnaast werken we graag samen met omringende wachten, Stichting Griene Dyk Natuurlijk en gemeente Súdwest-Fryslân.

Jelmer Luyckx heeft een format bedacht om de weilanden rondom Sneek natuur-inclusief te maken, onder de titel "Freonen fan de Greide" zijn er aardig veel donateurs die hun naam graag willen verbinden aan dit goede initiatief; daar zijn we oprecht blij mee en trots op! Wilt u ook meedoen, op welk vlak dan ook, geef het door aan het bestuur.

Luitzen Kooistra heeft zich in gezet om subsidie binnen te halen bij de gemeente SWF, dit heeft geresulteerd in een mooi bedrag voor onze vereniging, hulde aan de penningmeester.

Bij Patyna, locatie Ielânen te Sneek hebben wij gezamenlijk (Patyna en Vogelbeschermingswacht Sneek e.o.) nestkastjes in de binnentuin opgehangen en gaan we dit jaar (wederom) nestgelegenheid voor de watervogels aanbrengen. Tevens brengen we in de vijvers trappetjes aan zodat de jongen ook uit de vijvers kunnen komen.

Ook hebben we overleg met Stichting Stinze-Stiens, deze stichting heeft het landgoed Epemastate aangekocht. Hier zijn inmiddels oriënterende gesprekken gevoerd en zullen de plannen voor de toekomst dit jaar ook vorm krijgen.

Wens voor dit jaar: compleet bestuur, enthousiaste vrijwilligers, betrokken agrariërs, samenwerking stichtingen, verenigingen en overheidsinstanties en vooral dat een ieder kan genieten van de natuur en dan uiteraard de complete flora en fauna.

Chris Baanstra

Groenling (Foto Dick Pruiksmá)

Notulen Jaarvergadering 2023

Verslag Jaarvergadering Vogelbeschermingswacht Sneek e.o.

Dinsdag 21 maart 2023, aanvang 20.00 uur, Dorpshuis It Nije Foarmidden te Ysbrechtum

Aanwezig : 29 personen en 3 bestuursleden

Afmeldingen: 4 personen hebben zich persoonlijk afgemeld, waaronder de nazorgcoördinator Thomas de Jong.

1 Opening

De voorzitter is blij met de opkomst en heet een ieder welkom. In het bijzonder erelid Ype v.d. Werf.

De voorzitter houdt een korte inleiding over het afgelopen jaar, waarin het aantal uitgevlogen vogels iets minder was dan het jaar 2021

Hierna vraagt de voorzitter een minuut stilte voor de leden die het afgelopen jaar de vereniging ontvallen zijn.

Dit betreft erelid Henk Osinga, die jarenlang veel voor de vereniging heeft betekend. Waarover een mooi memoriam in Uit Vogelen staat, geschreven door de Jaap Strikwerda.

De heer K. van Driel, de heer K. Cnossen en de heer S.T. de Boer.

2 Mededelingen / Ingekomen stukken

BFVW zond altijd berichten voor de leden aan het bestuur. Vanaf vorige week zenden ze al hun mailing voor de leden direct aan de leden, voor zover de adressen bij hen bekend zijn. Dit is besloten, bij stemming, in de BFVW jaarvergadering..

Wil je dit niet, dan kun je je bij de BFVW afmelden.

Tijdens de vergadering heeft niemand zich aangemeld

Dit jaar is er weer een excursie, nu naar Murk Nijdam in Wommels.

Het gebied is 2 jaar geleden op de schop gegaan. Nu meer mogelijkheden om vogels te kijken.

Datum is **6 mei van 15.30 tot 17.30.**

Opgave in de pauze bij Myrna of op het **nieuwe mailadres**, vogelbeschermingswachtsneek@ziggo.nl.

– Van de BFVW, uitnodiging voor een boekpresentatie op 31 maart in Wommels vanaf 15.30. Betreft het boek Gruttoland, over samenwerking Agrarisch Natuurfonds en Murk Nijdam voor de weidevogel.

Opgave bij bestuur.

Dolf vult dit nog aan. Komende zaterdag 1 april, geen grap, is er een Open dag bij Murk Nijdam van 10.00 tot 17.00 uur.

- Verzoek van de notaris.

Op grond van de nieuwe wet WBTR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen moeten de statuten worden herzien. Het gaat erover dat de bestuursleden niet meer hoofdelijk aansprakelijk zijn.

Luitzen houdt zich hiermee bezig en heeft inmiddels een Notaris (via de BFVW)in de arm genomen, kosten € 350,--.

De notaris kan dit alleen regelen als de algemene ledenvergadering met de aanpassing akkoord gaat. Geen van de leden maakt bezwaar, notulen aanpassing aangenomen.

– De Ielânen heeft een verzoek gedaan, of de Vogelbeschermingswacht Sneek e.o. weer eenden korven wil plaatsen. Marco Veldhuizen, Harm Mintjes en Jelle Plantinga nemen dit op zich. Luitzen zal hierover contact opnemen met de Ielânen

3 Notulen Jaarvergadering 2022

Geen opmerkingen, notulen goedgekeurd

4 Jaarverslag 2022

Geen opmerkingen

5 Financieel verslag 2022

Luitzen geeft een uitleg bij de jaarcijfers. Er zijn geen vragen.

6 Kascommissie

Luitzen vraagt de kascommissie verslag te doen van hun bevindingen

De kascommissie bestond uit Elt Hazelof en Dolf Visser. Dolf doet verslag. De ontvangst was prima. Alles is keurig in schema gezet. Er zijn geen oneigenlijkheden geconstateerd. De kascommissie stelt voor de penningmeester decharge te verlenen. De voorzitter vraagt de vergadering of zij de penningmeester decharge verleend. Dit wordt met algemene stemmen gegeven.

Er wordt een nieuwe kascommissie gevormd, bestaande uit Dolf Visser en Klaas Haringa.

De nieuwe reserve is Harm Mintjes

7 Commissie nazorg

Helaas is de nazorgcoördinator, Thomas, vanavond niet aanwezig. Jelmer Luyckx doet veel met Thomas samen in de nazorg en wil wel enige toelichting geven.

De vereniging heeft inmiddels 10 pompen. Bestaande uit 6 greppelpompen, 1 grote pomp die als experiment bij Grienedyk staat. Verder 2 middelgrote Poortman pompen en één hele grote. De hele grote stond eerst bij de Eendenkooi. Maar de eendenkooi krijgt subsidie, dus kunnen ze hun eigen pomp verzorgen. Deze pomp is verplaatst naar Offingawier.

Als Vogelwacht Sneek hebben we ook pech. We vallen precies tussen twee gebieden van de Collectieven in. Omdat de Collectieven niet weten hoe de toekomst eruit komt te zien willen ze niet investeren in een vogelrijkland grenzend aan een van hun gebieden. Men wil eigenlijk een pomp in reserve houden voor als er een gerepareerd moet worden. Marco vraagt die pomp ad hoc bij de Rondweg te plaatsen. Daar zitten nu 10 span op.

De BFVW had een subsidiepot om een pomp aan te schaffen door 50 Vogelwachten. Helaas waren we nummer 53. We staan op een lijst voor volgend jaar. (Sinds eind maart bekend. De lijst was maar beperkt overtekent. De BFVW heeft voor dit beperkte aantal extra subsidie aangevraagd en gekregen. Er komt dus nog een extra pomp voor onze wacht bij.)

Tinnen Ljip

Marco Veldhuizen heeft op 15 maart, het eerste lippaai van de Vogelwacht Sneek gevonden.

Hij krijgt uit handen van Myrna de Tinnen Ljip 2023 uitgereikt.

Op 1 april heeft Marco samen met Thomas het eerste grutto ei van de wacht gevonden

8 Commissie Broedzorg

Bauke is zeer positief. Er zijn het afgelopen jaar mooie resultaten geboekt.

Er is een probleem met spechten die kasten vernielen. Bauke wil echte broedkasten voor de specht ophangen om te kijken of het probleem dan wordt verholpen.

Hij vraagt toestemming om 2 spechtenkasten te bestellen, voor elk gebied een.

Bauke zou graag zien dat er meer broedzorgers bij komen.

Ype heeft hulp nodig bij zijn broedzorg. Jappie en Myrna melden zich aan.

Moet misschien er iemand bij in verband met het fysieke deel m.b.t. de ladder

9 Bestuursverkiezing

aftredend secretaris, Myrna Kat

Helaas geen opvolger, als iemand hiervoor voelt, meld je aan bij het bestuur.

Chris houdt een praatje. Benoemd wat zaken van de afgelopen jaren. Lid van de Vogelwacht Sneek sinds 1989. Nazorger sinds eindjaren 90. Nu, 10 jaar als secretaris lid van het bestuur. Het eerste half jaar wat sluimerend, omdat ze eerst het 45 jarig jubileum van de Internationale dansvereniging Yduna, met optreden in het nieuwe theater, afgerond wilde hebben. Maar ook in het verleden was ze, met een aantal anderen, actief op juridisch gebied. Rond de bouw van de flats achter het Spoordok en de bouw van het van der Valk hotel..Als bedankje krijgt ze de gebruikelijk bos bloemen en een boekenbon.

Maar tot haar grote verrassing wordt ze benoemd als erelid van de Vogelbeschermingswacht Sneek e.o. en krijgt het zilveren speldje.

te kiezen als algemeen lid:

Jelmer Luyckx, deze wordt met algemene goedkeuring aangenomen

Peter Groothoff, ook deze wordt met algemene stemmen aangenomen

10 Rondvraag

- Jelmer Luyckx: Jelmer is een nieuwe sponsor actie gestart. Het is de bedoeling om bedrijven voor een langere tijd aan de Vogelwacht te binden met een vast bedrag per jaar. Bedragen van € 250,-- of € 500,-- per jaar.

Dit geeft de vereniging meer mogelijkheden ergens een pomp te plaatsen, te helpen met plasdrasgebieden maken of een kruiden rijk mengsel uit te strooien. Of andere mogelijkheden die zich voordoen om de weidevogels te helpen.

- Klaas Haringa: Er is behoefte aan broedzorgers. Is het een idee een verhaal en uitnodiging naar de Sneeker Courant te sturen. Om op deze wijze vrijwilligers te trekken. Je hoeft niet lid te zijn van de vogelwacht. Goed idee!

- Jappie Boersma: Er is een mooie nieuwe site. Kunnen er foto's worden ingestuurd, eventueel met wetenswaardigheden voor een rubriek "Nieuws uit de natuur?"

Dat kan, stuur naar de site, mail adres: vogelbeschermingswachtsneek@ziggo.nl

- Marco Veldhuizen: Vraagt of ook filmpjes ingestuurd kunnen worden? Dan kan ook

- Klaas Haringa: Wil de plaatsers van eendenkorven graag meegeven te zorgen dat er ook plankjes worden geplaatst. Dit, om te zorgen dat de jongen als ze in het water zijn er ook weer uitkunnen komen.

- Jannes Spoelman: Attendeert ons erop dat Epemastate een nieuwe eigenaar heeft. Vind die het goed dat we daar broedzorg doen. Chris zal navraag doen en als het akkoord is zal hij de broedzorg daar voortzetten.

- Marco Veldhuizen: Aan het begin van Ysbrechtum staat een bord met uitleg over het molentje. Het hek naar het weiland staat open en dit nodigt wandelaars uit naar de molen te lopen. Dit brengt onrust bij de broedvogels bij de plas. Chris geeft aan dat de afspraak was, dat vanaf de brug en terug een mogelijkheid zou zijn naar het molentje te lopen. De eigenaar van de grond is SBB.

De gemeente pacht de grond. Als er een bordje met verboden toegang moet komen zal er contact opgenomen moeten worden met een van beiden.

Marco of Thomas als nazorgers daar, dat zelf regelen. Lukt het niet mogen ze een beroep doen op Chris.

- Er is nog iemand die oppert dat O.P.A. misschien wel een pomp wil sponseren

11 Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en dankt een ieder voor zijn inbreng. We houden nu even pauze. Een ieder kan nog een drankje halen. Als afsluiting is er nog een mooie film. De weidevogel in de Soarremoarrepolder. Hierna wenst de voorzitter iedereen wel thuis.

Notulist Myrna Kat

Jaarverslag 2023

2023 begon nat en is bestempeld tot warmst jaar met een gemiddelde temperatuur van 11,8 °C en tevens het jaar met een landelijk gemiddelde van 1060 mm (normaal is dat 795 mm). Ook de zon deed het goed, in juni een record met de meeste zonuren.

Voor de flora en fauna en de beheerders van de groene percelen zijn bovengenoemde records niet altijd even gemakkelijk om op in te spelen.

Weide- en broedvogels hebben het over het algemeen goed gedaan in Sneek en omstreken. (voor weidevogels eileg en uitkomst, hoeveel pullen vliegenvlug zijn geworden is lastig in te schatten/te meten maar door monitoring zijn dat waarschijnlijk te weinig geweest om de populatie op peil te houden.

De Excursie is dit jaar bij boer Murk Nijdam geweest, dit is een waar Eldorado voor vogels. (en ook vogelliefhebbers) Verder in uitvogelen een verslag hierover.

Freonen fan de Greide is tot nu toe een succes geweest.

Het werven van sponsoren gaat de goede kant op, de meeste bedrijven / instellingen werken graag mee om de natuur rondom Sneek een "boost" te geven, dank daarvoor!

Met de Stichting Griene Dyk Natuurlijk hebben we een overleg gehad hoe we elkaar kunnen versterken en de krachten bundelen zodat bepaalde partijen niet elke keer alles dubbel hoeven uit te leggen.

De leden / donateurs proberen we ook te koppelen, een lidmaatschap van onze beschermingswacht is maar tien euries per jaar, wat koop je daar in de winkel nog voor?!

Mensen met een vraag vinden onze wacht ook (redelijk) gemakkelijk, de vragen worden serieus bekeken en besproken, de afzenders worden daarna van een antwoord voorzien.

Binnen nazorg en broedzorg kunnen gebieden / percelen in 2024 uitgebreid worden. Hier hopen we in het editie van 2025 op terug te kunnen komen.

De Meenatortel heeft Sneek ook op de kaart gezet in het einde van 2023, begin 2024. Menig fotograaf uit het gehele land en de filmploegen reisden af naar het voor ons vertrouwde Sneek.

Wij kijken uit naar 2024 en gaan weer met evenveel enthousiasme er tegenaan!!

Excursie Vogelbeschermingswacht Sneek.

Na een aantal jaren geen excursie te hebben gehouden i.v.m. Corona was het op 6 mei 2023 eindelijk weer zo ver. Helaas was de belangstelling niet zo groot, toch waren er 12 leden aanwezig bij de opstapplaats op het parkeerterrein bij de Zwette school. Met 4 auto's zijn we vervolgens naar het "Gruttoland" van Murk Nijdam aan de Slachte in Wommels gegaan.

We kregen eerst een uitleg van ons eigen lid Klaas Haringa onder het genot een bakje koffie. Murk is zelfstandig veehouder met een groot hart voor de weidevogels. Zijn inzet voor weidevogels verwierf inmiddels provinciale en nationale faam. Vooral onder vogelaars, natuurliefhebbers, natuurwetenschappers en natuurlijk vogelwachters.

Murk Nijdam boert niet biologisch, niet gangbaar, maar wel extensief en met passie. Naast het houden van ongeveer 30 melkkoeien op totaal 40 ha., heeft Murk een weidevogeleldorado gecreëerd. Murk Nijdam besloot dat zijn levenswerk behouden moet blijven voor de toekomst. Daarom sloegen hij en Agrarisch Natuurfonds Fryslân in 2018 de handen ineen. Met als doel het eigendom van de agrarische grond op termijn onder te brengen bij Agrarisch Natuurfonds Fryslân. Dit is in 2022 gerealiseerd. 37 hectare Gruttoland werd eigendom van ANF. Hierbij blijft het beheer in handen van Murk Nijdam, want wat bijzonder succesvol is, verander je niet.

Daarna zijn we, onder leiding van Klaas, naar de 4 kijkhutten gegaan. Hier konden vele soorten vogels bewonderen in hun natuurlijke omgeving. Er werden vele vragen gesteld aan Klaas maar overal wist hij wel

een antwoord op te geven

Tijdens de rondleiding zijn er vele foto's gemaakt door Fedde Bloemhof. Een aantal van deze foto's zijn te bewonderen op onze site: <https://www.vogelwachtsneek.nl/nieuws/nieuws/excursie-murk-nijdam/>

Na afloop kon er nog nagepraat worden onder het genot van een drankje. De echte liefhebber kon het boek Gruttoland-erfgoed van Murk Nijdam kopen. Al met al een zeer geslaagde excursie.

Onderstaande foto's gemaakt door Fedde Bloemhof:

Bericht van de nazorgcoördinator

Elk jaar is het weer afwachten hoe het verloopt tijdens het voorjaar. 2023 was vrij koud en aan de droge kant tot bijna halverwege mei en vanuit het veld bleven de berichten niet positief. De vele piekjes die het niet gered hebben om vliegsvlug te worden, dit geldt voor zowel de Kievit als voor de grutto. Zoals gebruikelijk wordt in het voorjaar altijd door een aantal fanatieke eierzoekers getracht het eerste Kievitse van de provincie te vinden. Op zondag 12 maart om half vijf werd het eerste Kievitse gevonden bij Scharsterbrug.

Het eerste Kievitse van de wacht Sneek is gevonden door Marco Veldhuizen, op het mais perceel achter

Goënga waarna iedereen zich kon richten op de nazorg.

Met veel plezier kijk ik terug op 6 mooie bewogen jaren als nazorgcoördinator, helaas leg ik deze functie neer door een mooie verandering in onze thuissituatie waarbij ik meer tijd voor mij gezin wil hebben. Elk jaar kwamen er meer taken bij, zoals het weidevogelbeheerteam, waarin contacten met boeren, het collectief en de gemeente en Staatsbosbeheer om zo goed mogelijk de vogels en de reeën een kans te geven. De wacht wordt de komende jaren kleiner en we zullen steeds meer grond verliezen aan huizen of industrie.

Rayon Rondweg Noord waar het zo goed gaat en mede door boer Harmen Bouma die wat extra heeft gedaan om de weidevogels daar een kans te geven om groot te worden, heeft het Stimuleringsfonds Boerenlandvogels een waarderingsspremie toegekend aan Harmen. Collectief Westergo was hier bij betrokken en het is een mooi resultaat geworden.

Door de bouw van het AZC zullen de vogels straks daar verdwijnen en hopelijk trekken ze richting Tamminglân of een ander rayon in de buurt. Collectief het Lege Midden zal in de Rayons Loënga en Goënga wat meer gaan doen want er ligt een mooie toekomst voor deze polder en er wordt ook gezien als het hart van de wacht.

In april is er nog een klein gebied aan de wacht Sneek toegevoegd, wat voorheen nog bij de wacht Oppenhuizen hoorde en waar Staatsbosbeheer het nu overgedragen heeft aan de gemeente. Met de gemeente zijn duidelijke afspraken gemaakt over dit natuureservaat. In de winter mag er met natuurijs geschaatst worden maar daarna mag er niemand meer in.

Er komen bordjes te hangen met verboden te betreden broedgebied vogels vanaf maart.

Als het voorjaar begint wordt langzaam het waterpeil naar beneden gebracht en er in april plekken droogvallen zal er vanaf eind april alleen met de drone gevlogen. De dronepiloot zal door een hulp geholpen worden die achter de drone aan zal lopen om de nesten te registreren, zolang de drone dit zelf nog niet kan registreren om welke vogelsoort het dan gaat.

Het is belangrijk dat de afstemming tussen de piloot en de hulp goed verloopt, anders heeft het grote gevolgen voor de nesten die in hoger gras liggen en goed verscholen zoals die van de grutto en de tureluur. Mijn 3 jaar ervaring als hulp of beter gezegd looper beamen dit, en geeft een goed gevoel als je het veld uitstapt en niks vertrappt hebt.

In dit seizoen is er een aantal keer gevlogen met een drone boven de wacht Sneek, Jan Willem een maat van mij en Jentsje hebben hier mooi werk verricht en niet alleen om de nesten op te zoeken maar ook

jonge reeën. Met succes waar het de laatste jaren vaak mis ging tijdens het maaien werden ze eerst op gespoord met de drone en wordt de boer op de hoogte gebracht. In Januari 2024 zullen Marco Veldhuizen en Thomas de Jong zich opleiden als drone piloot en beginnen eerst met het theorie gedeelte en daarna de praktijk, het vliegen met de drone. Deze zal dan inzetbaar zijn voor de wacht Sneek en misschien voor een andere wacht als daar behoefte aan is.

Door de hack eind april op de registratie site en registratie app gingen sommige registraties niet goed of werden gekoppeld aan mijn naam en terwijl daar niemand was geweest, de BFVW heeft bevestigd dat bij alle wachten hetzelfde probleem was, sommige nazorgers hebben mij benaderd om met een dronepiloot te komen en heb daar dus als hulp wel geregistreerd

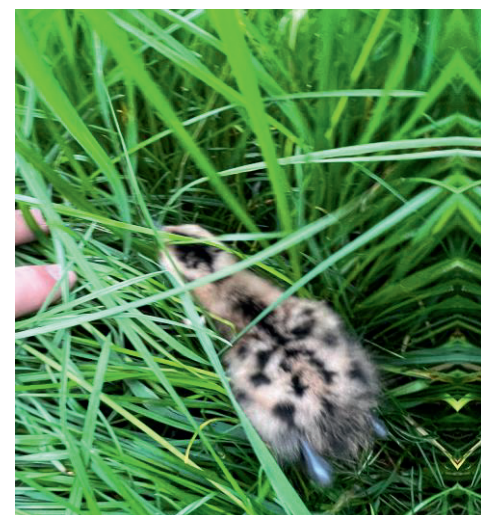
Bij deze wil ik een aantal mensen bedanken die zich in de afgelopen jaar of jaren hebben geholpen op Tammingalân plaatsen schapen net of op de Ielannen bevrijden eenden of iets anders en of met plasdras of plasgreppelpompjes in opslag of op het land: Jappie Boersma, Jelle Plantinga, H Rommers, Luitzen Kooistra, Klaas de Jong, Marco Veldhuizen, Ype van der Werf en Jelmer Luyckx.

Boeren: B. Boschma, M. Dijkstra, H. Flapper, Sj. Gerbrandy, Sj. Schaap, L. de Vries, L. Vecken, P Jonker en Rein Brandsma.

Ik zal mij de komende jaren richten op de nazorg in mijn eigen rayon en als drone piloot zal een mooie aanvulling zijn en ik blijf samen met Jelmer Luyckx actief in het weidevogelbeheer team, de pompjes zullen ook nog onder mijn hoede vallen en er zal door Marco Veldhuizen elk jaar een apk worden uitgevoerd om de levensduur te vergroten, dus blijft er nog genoeg te doen.

Ik wil bij deze iedereen een heel gelukkig en gezond 2024 wensen.

Thomas de Jong, Nazorgcoördinator

Bericht van de penningmeester

Dit jaar hebben we afgesloten met een positief resultaat van ruim 3250 euro. Dit heeft te maken met een eenmalige vrijwilligerssubsidie van de gemeente SWF, en de vorming van een fonds voor de actie Freonen fan de Greide, zie elders in deze uit vogelen. En ook de flessenactie bij AH voor Freonen fan de Greide heeft een ruime bijdrage geleverd.

Verder hebben we het afgelopen jaar weer 30 nestkasten aangeschaft, gemaakt van houtbeton. Deze groene nestkasten hebben een zeer lange levensduur.

Betaling contributie!

Afgelopen jaar heeft iedereen zijn of haar contributie uiteindelijk betaald.

Ook dit jaar verzoeken we de leden en donateurs vriendelijk om de contributie direct over te maken omdat het anders gemakkelijk vergeten kan worden. Bij voorbaat hartelijk dank hiervoor.

Contributie: € 10,00

Bankrekening:

NL 28 INGB 0003 9014 38

De kascommissie bestaat dit jaar uit:

- Dhr. Dolf Visser
- Dhr. Klaas Haringa

Reserve: Dhr. Harm Mintjes

Uit Vogelen 2024

Saldo 1 januari 2023	€ 7.129,79
Contributie en giften	€ 2.533,78
Flessenactie AH	€ 695,35
Vrijwilligerssubsidie SWF	€ 2.000,00
Actie freonen fan de Greide	€ 2.000,00
Rente	€ 58,68
Vergoeding beheer BFVW	€ 200,00
Drukkosten Uit Vogelen	€ -839,73
Bankkosten	€ -297,88
Ledenvergadering Dorpshuis	€ -293,80
Afdracht BFVW contributie	€ -675,50
Koop nestkasten + toebehoren	€ -739,56
Onderhoud plas dras pompen	€ -970,43
Diverse alg. kosten attenties, porti, vergoedingen etc.	€ -421,17
Totaal	<u>€ 10.379,53</u>
Uitsplitsing:	
Vogelbeschermingswacht	<u>€ 7.654,61</u>
Freonen fan de Greide	<u>€ 2.724,92</u>
Bezittingen:	
Kas	€ 158,20
Bankrekening	€ 221,33
Spaarrekening	<u>€ 10.000,00</u>
Saldo 1 januari 2024	<u>€ 10.379,53</u>

Luitzen Kooistra

Nazorg weidevogels tellingen

Vogelwacht VW. Sneek

Rapportage hoofdsoorten 2023

Totalen hoofdsoorten

Soort	Totalen	Nest status			Alarm-tellingen				
		Nesten	Broedparen	Totaal	Uitgekomen	Verliezen	Onbekend	alarm1	alarm2
Kievit 	97	0	97	69	27	1	23	0	2
Grutto 	38	2	40	33	5	0	26	6	0
Scholekster 	25	2	27	15	6	4	5	2	3
Tureluur 	20	4	24	16	3	1	13	1	3

Rayons	Soort	Nesten	Broedparen	Totaal	Uitgekomen	Verloren
0831-Tjalhuizum	Grutto					
0831-Tjalhuizum	Kievit	2		2	2	
0831-Tjalhuizum	Scholekster	2		2	2	
0831-Tjalhuizum	Tureluur					
0834-Duinterpen	Grutto					
0834-Duinterpen	Kievit	2		2	2	
0834-Duinterpen	Scholekster					
0834-Duinterpen	Tureluur					
0835-Gauw	Grutto	4		4	4	
0835-Gauw	Kievit	9		9	9	
0835-Gauw	Scholekster					
0835-Gauw	Tureluur	3		3	3	
0836-Gauw	Grutto					
0836-Gauw	Kievit	1		1	1	
0836-Gauw	Scholekster	1		1	1	
0836-Gauw	Tureluur					
0837-Gauw	Grutto					
0837-Gauw	Kievit					
0837-Gauw	Scholekster	2		2		
0837-Gauw	Tureluur					

Rayons	Soort	Nesten	Broedparen	Totaal	Uitgekomen	Verloren
0839-Goenga	Grutto	6	2	8	6	
0839-Goenga	Kievit	24		24	20	4
0839-Goenga	Scholekster	6	1	7	6	
0839-Goenga	Tureluur	2	4	6	2	
08318-Loenga	Grutto	9		9	8	1
08318-Loenga	Kievit	11		11	10	1
08318-Loenga	Scholekster	2		2	1	
08318-Loenga	Tureluur	3		3	2	
08311-Offingawier	Grutto					
08311-Offingawier	Kievit	7		7	1	3
08311-Offingawier	Scholekster					
08311-Offingawier	Tureluur					
08313-Offingawier	Grutto					
08313-Offingawier	Kievit	4		4	4	
08313-Offingawier	Scholekster	1		1		1
08313-Offingawier	Tureluur					
0832-Rondweg Noord	Grutto	12		12	8	4
0832-Rondweg Noord	Kievit	20		20	10	10
0832-Rondweg Noord	Scholekster	5		5	3	2
0832-Rondweg Noord	Tureluur	6		6	3	3
08320 Tirns 2	Grutto					
08320 Tirns 2	Kievit	13		13	5	8
08320 Tirns 2	Scholekster	6		6	2	3
08320 Tirns 2	Tureluur					
Rasterhofpark	Grutto	7		7	7	
Rasterhofpark	Kievit	4		4	4	
Rasterhofpark	Scholekster					
Rasterhofpark	Tureluur	6		6	6	

In de volgende rayons waren geen resultaten te melden:

08310-Offingawier ; 08314-Offingawier; 08315-Offingawier; 08316-Offingawier; 08319-Tirns ; 0838-Gauw

Resultaten broedzorg

Het broedseizoen kwam voor mijn gevoel laat opgang, het voelde nog vrij frisjes aan waardoor de vogels later aan de leg gingen. Hier en daar waren er wel paar vogels begonnen met de nestbouw.

Rasterhoffpark, toezicht Y. v.d. Werf:

Totaal 46 nestkasten. Om diverse redenen zijn er dit jaar geen resultaten bekend. Voor het nieuwe seizoen zal Ype worden bijgestaan door 2 nieuwe vrijwilligers waardoor er dan weer een goede registratie zal zijn.

Algemene begraafplaats, toezicht A. Bakker en H. Koops:

Totaal 25 nestkasten, waarvan 7 bezet waren met Koolmezen, en 2 waren bezet met Pimpelmezen, helaas waren de overige nesten leeg.

ONS, toezicht C. Baanstra en G.J. ten Napel:

Totaal 19 nestkasten, met de volgende resultaten. 5 broedgevallen van Koolmezen die ook alle 5 succesvol waren, 3 broedgevallen van Pimpelmezen, ook allen succesvol, verder waren er nog 2 broedgevallen van Spreeuwen waarvan er maar 1 succesvol was en nog 1 succesvolle broedgeval van een Torenvalk.

Epemastate, toezicht C. Baanstra en M. Baanstra:

Totaal 20 nestkasten, waarvan er 11 bezet waren, 4 Koolmezen, 4 Pimpelmezen, 2 Spreeuwen en 1 Kauw, allen waren succesvol.

IJsbaan, toezicht J. Plantinga:

Totaal 10 nestkasten, waarvan er 6 bewoond waren. In totaal waren daar 18 Koolmezen en 15 Pimpelmezen groot gebracht.

RK kerkhof, toezicht J. Plantinga:

Totaal 20 nestkasten, waarvan er 12 bezet waren. Met als resultaat dat er 42 Koolmezen en 19 Pimpelmezen uitgevlogen zijn, verder heeft er ook nog een Waterhoen met succes gebroed.

Tuincomplex Noorderhoek, toezicht J. Boersma en L. Kooistra:

Hier hangen 15 nestkasten waarvan 1 bak voor Torenvalken. Er was 1 kast met een nest maar geen vervolg, een kast met helaas dode jongen, en er waren er 3 leeg. Verder waren er 9 succesvol met jongen van Koolmezen, Pimpelmezen en Torenvalken waarvan er 4 jongen waren die ook geringd zijn.

Natuurontmoetingstuin naast AZC, toezicht J. Boersma en L. Kooistra:

Hier zijn 8 nestkasten aanwezig waarvan 2 kapot zijn en 2 leeg waren, de rest succesvol die waarschijnlijk bezet waren door Koolmezen.

Zwettehof, toezicht W. Graafsma en H. Poiesz:

Totaal 12 nestkasten, waarvan er 10 bezet waren. Er was 1 kast met een dode mus en 4 nesten met in totaal 17 eieren.

De Hoopark, toezicht L. Kooistra en J. Boersma:

Totaal 13 nestkasten, 9 nieuw en 4 oud. Van de 9 nieuwe waren er 7 bewoond door Kool en Pimpelmezen, de 4 oude nestkasten waren voor 100 procent bewoond.

Wilhelminapark, toezicht H. Mintjes en A. Twijnstra:

Totaal 22 nestkasten, hiervan waren er 6 leeg, er was 1 nestkast weg. In een nestkast lag een dood vogeltje en in 2 nestkasten lagen in totaal 11 eieren die niet uitgekomen waren.

Locatie Ielânen, toezicht A. Heijnis en P. Heijnis:

In het broedseizoen 2023 hebben we er een rayon bij, namelijk locatie Ielânen. Bij de Ielânen zijn 2 nieuwe vrijwilligsters, die indien nodig, door mij hulp krijgen. Totaal 8 nestkasten waarvan 5 bezet waren met een totaal van 14 jongen, zowel Kool en Pimpelmezen.

Hout-beton nestkasten:

Afgelopen seizoen hebben we ook weer 15 houten nestkasten vervangen door hout-betonnen nestkasten. De bedoeling is dat we de komende tijd jaarlijks 15 nestkasten gaan vervangen. De broedresultaten voor deze nieuwe nestkasten stemmen ons positief vandaar dat er besloten is door te gaan met vervangen van de houten nestkasten.

Resultaten:

Als je ervan uitgaat van 4 tot 5 jongen per nestkast dan zouden er in totaal ongeveer 1000 jongen per broedseizoen groot gebracht kunnen worden. In het broedseizoen 2023 zijn er in totaal ongeveer 400 jongen groot gebracht, Rasterhoffpark niet meegerekend. Ik hoop dat het broedseizoen 2024 beter gaat worden.

Bedankt:

Verder wil ik alle vrijwilligers bedanken voor hun inzet. In het afgelopen broedseizoen zijn er ook aantal nieuwe vrijwilligers bij gekomen, te weten Peter Reijenga, Anja Twijnstra, Anneke Heijnis en Petra Heijnis. Hartelijk welkom bij de vogelbeschermingswacht Sneek e.o.

Met vriendelijke groet Bauke Tijnstra.

Roofvogel-en uilenbroedseizoen 2023

In de winterperiode voorafgaand aan het voorjaar van 2023 tekende zich al de voorbode af van een gunstig veldmuizenseizoen. Er werden op de slaappleaatsen van Grote Zilverreigers flinke aantallen geteld, Blauwe Kiekendieven waren weer aanwezig en de eerste Velduilen werden gezien. Ook weilanden vertoonden de nodige muizenvraat.

Uit Vogelen 2024

Na de afgelopen 3 jaar waarin weinig veldmuizen werden aangetroffen was dit voor de muizen etende roofvogels zoals Torenavalk, Buizerd en Bruine Kiekendief een goed teken.

De aantallen broedgevallen van Kerkuilen en Ransuilen konden weer aantrekken. In februari werden Velduilen gezien die begonnen

met de balts. Uiteindelijk resulteerde dit in ons hele inventarisatiegebied in 19 territoria waarvan uiteindelijk 8 nesten succesvol waren. Veel gingen helaas verloren doordat niet in alle gevallen genoeg gras was blijven staan. Of doordat bij een 2^e legsel er door muizenvraat te weinig dekking rond het nest was overgebleven. Het blijft lastig om nesten te vinden, ondanks intensieve observatie, zoektochten en inzet af en toe van een drone. En wanneer een nest tijdens maaiwerkzaamheden ontdekt wordt, staat er in veel gevallen te weinig gras. Velduilen blijven tot het allerlaatste moment op het nest en vliegen pas af op het allerlaatste moment af.

In sommige gevallen was een Velduil net gestart met de eileg en verliet dan tijdens maaiwerkzaamheden het nest. In een enkel geval is het nest door predatie verlaten.

Toch waren er nesten waarbij een ruime marge genomen is en minimaal 1 ha rondom het nest gespaard bleef. Dankzij de subsidieregeling die in overleg met provincie Fryslân beschikbaar is gesteld, was dit in 2023 weer mogelijk.

Zonder medewerking van boeren was dit niet gelukt, waarvoor onze grote dank en de goede samenwerking met de Vogelwacht.

Dat het een goed muizenjaar zou worden, werd ook duidelijk doordat NB in de winter al jonge Kerkuilen waren aangetroffen. Als alle omstandigheden gunstig zijn, goede broedplaats en voldoende voedsel, kan de Kerkuil in de winterperiode een legsel beginnen.

De grootte van de nesten van de Kerkuil waren niet uitzonderlijk, op een enkel geval na met 8 eieren. In de meeste uilenkasten werden 5 jongen aangetroffen en geringd en opgemeten.

Ransuilen waren afgelopen jaar al vroeg begonnen met nestelen. De eerste jongen werden op 23 april aangetroffen op een nest. Het was een voormalig Zwarte Kraaiennest, nu in gebruik door Ransuilen. Omdat Ransuilen zelf geen nest maken, zijn ze afhankelijk van andere nesten zoals die van Ekster en Zwarte Kraai. Gelukkig zijn deze nog wel te vinden, ondanks de jacht op deze zwarte rakkers helaas. En konden we in totaal 14 nesten van deze mooie uil

lokaliseren. Grote legsels van Ransuil met in een aantal gevallen 6 jongen die dicht op elkaar in de relatief kleine nesten zaten. Maar als ze 3 weken oud zijn, klimmen ze al uit het nest en zitten op de ernaast gelegen takken, echte takkelingen.

Torenavalkjes hadden dit jaar ook weer mooie legsels. Sommige kasten zijn wel weer aan vervanging toe. Een klus die in de winterperiode gedaan wordt. Echt grote legsels troffen we niet aan, maximaal 6 eieren. In heel goede jaren kan dit nog wel oplopen tot 7.

Buizerds profiteerden ook van de veldmuizen. Alleseters als ze zijn, zijn veldmuizen het stapelvoedsel voor de Buizerd. De meeste nesten van het jaar ervoor werden weer opgebouwd, deze hadden de winter overleefd ondanks harde wind en storm. Mooie baltsvluchten van Buizerds als de zon de aarde opwarmde en gebruik gemaakt werd van thermiek.

Het aantal nesten van Bruine Kiekendief lag niet hoger dan het jaar ervoor. Niet alle nesten worden gecontroleerd, maar een goede indicatie van het broedseizoen krijgen we wel door een flink aantal de bekijken en jongen op te meten en te ringen. Helaas vindt er toch nog wel menselijke verstoring plaats. Zo jammer want dan is het broedseizoen voor dat paartje verloren en pas volgend jaar weer een kans. Bovendien zijn roofvogels onmisbaar in het hele ecosysteem, elke vogel heeft zijn plaats in de natuur.

Alle uren doorgebracht in het veld maakt het weer tot een boeiend seizoen. Geen jaar is hetzelfde en door de variatie in de aanwezigheid van veldmuizen weer spannend.

Namens de roofvogel-en uilenwerkgroep Sneek e.o.,

Lydia Barkema

Het oeverzwaluwhuis aan de Houkepoort 2023

Net als 2022 was ook dit jaar zeer succesvol bij het oeverzwaluwhuis in de Houkepoort. Of eigenlijk is dit jaar het meest succesvol! Alle nesten zijn weer voorzien van tabaksstelen voor het broedseizoen en dit heeft ook weer zijn vruchten afgeworpen. Er waren bij 4 nesten wat bloedluizen waargenomen, maar de meeste nesten waren vrijwel schoon van parasieten.

In het broedhuis zijn dit jaar 41 kasten in gebruik genomen en succesvol uitgevloegen. 22 kasten zijn 2 keer gebruikt en succesvol geweest. 7 nesten zijn mislukt dit jaar.

In 1 van de kasten is dit jaar een koolmees gaan broeden. Er lagen elf eieren in de kast

Tijdens het ringen zijn er 9 geringd, maar waren deze niet allemaal helemaal fit. Een week later lagen er 5 dode jongen in het nest. Mogelijk door het koude weer of ruzie met de zwaluwen.

In totaal zijn er dit jaar 264 jonge oeverzwaluwen geringd en succesvol uitgevlogen. Hiernaast zijn er 4 jonge koolmezen uitgevlogen.

2018 zijn er 19 geringd
2019 zijn er 171 geringd
2020 zijn er 158 geringd
2021 zijn er 47 geringd
2022 zijn er 163 geringd

Dit brengt het totaal op 822 vogels geringd tussen 2018 en 2023. Enkele hiervan zijn adulten gevangen naast het broedhuis met mistnetten. Van dit en het voorgaande jaar zijn er 7 terug gevangen op andere locaties. 5 zijn in het broedhuis terug gevangen in een ander nestkast.

De 7 terugmeldingen zijn 2 in Heerenveen (beide geringd in 2022), 2 in Joure (beide geringd in 2022), 2 in Rohel (beide geringd in 2023), 1 in Oudehaske (geringd in 2022) en 1 op het eiland Guernsey te Frankrijk (geringd in 2022).

Bij de Corténstalen wand waren net als voorgaande jaren weer grote aantallen met zwaluwen. Er is geen meting gedaan naar het aantal succesvolle nesten.

Rondom het oeverzwaluwhuis hebben diverse Grauwe ganzen een nest gehad. De Roerdomp was weer druk aanwezig en hebben de Bruine kiekendieven ergens langs de Grienedyk nabij de Houkepoort gebroed.

Met dank aan hulp van: Jens, Jeroen, Merel, Anneke, Geert Jan en Marianne
Veel leesplezier! Met vriendelijke groeten,

Johannes Ruurd Fokkens

Overzicht vogelwaarnemingen Griene Dyk 2023.

Op het moment dat ik dit stukje "schrijf", regent het al weer pijpenstelen. Het afgelopen jaar was volgens het KNMI het warmste en natste jaar sinds de metingen in 1906 zijn gestart..

Nou, dat van het natste zullen de meeste mensen zich nog wel herinneren, want vanaf oktober 2023 heeft het, tot het einde van het jaar, erg vaak geregend...maar het warmste?? ..dat staat me niet goed bij. De zomer was toch niet snikheet?? Dus even de uitleg gecheckt en dan zie je dat het komt doordat de winter, voorjaar en herfst gewoon heel zacht waren!! Het was een nat jaar met vooral in de winter en herfst hogere temperaturen dan normaal..

Heeft dat invloed gehad op de vogels??

Tsja, mogelijk hebben de weidevogels wel iets geprofiteerd van de nattigheid in het voorjaar, maar in mei droogden de landerijen toch wel weer snel op. Wat is het dan mooi dat er op meerdere plekken plasdras te vinden is voor de vogels, plasdras die oa.door de pompen van de Vogelwacht gecreëerd wordt!

Verder zie je dat er, omdat het klimaat hier langzaam opwarmt, geleidelijk aan nieuwe soorten bijkomen, die vroeger alleen in zuidelijker landen voorkwamen. Zo is de cetti's-zanger enorm toegenomen de laatste jaren, komen er steeds meer koereigertjes naar het noorden, en broeden er zelfs al hopen en bijeneters in Nederland!!

Enfin, laten we eens terugblikken op het jaar 2023, wat er zoal aan vogels te zien was langs de Griene Dyk.

In januari waren er, zoals wel vaker in vorige winters, enkele toppers, (de eenden wel te verstaan) en een brilduiker te zien aan de Mardyk. Natuurlijk waren er ook rondom Sneek nog veel groepen brand- en kolganzen aan het foerageren, en ook dit jaar zaten er soms wel enkele kleine rietganzen tussen en een enkele toendrarietgans of roodhalsgans....altijd leuk!

In februari zag ik wel een groepje erg bijzondere ganzen.....in de weilanden achter Offingawier trof ik op 24 februari 'sochtends zo maar 13 exemplaren van de dwergganzen!! Best wel bijzonder! Meestal verblijven die groepen dwergganzen in de winter altijd bij Strijen in Zuid-Holland of in Noord-Holland bij Camperduin. Ze zaten redelijk dichtbij de Griene Dyk, dus ik kon enkele mooie foto's maken. Deze vogels waren afkomstig van de populatie uit Zweeds Lapland, dat was te achterhalen omdat de meeste vogels daar geringd worden vanwege onderzoek en bescherming. De populatie dwergganzen is namelijk niet zo groot meer en daarom zijn er beschermingsprojecten opgezet. De jonge vogels worden daar op de broedplaatsen geringd en zo kan je dan zien waar ze heen trekken.

Deze zelfde groep werd later nog 1 keer gezien op 28 maart door Jos Welbedacht.

Verder zag ik in deze maand nog veel pontische meeuwen van diverse leeftijden aan de oevers rond het Sneekermeer. Vaak zitten ze te vreten aan een dode meerkoet of eend, het zijn echte aaseters.

Ook waren de eerste grutto's al op 18 februari aanwezig op de noordelijke Potskar. Wat is dat altijd een prachtige beleving die eerste weidevogels te zien na hun lange reis uit Zuid Europa!!

In maart kwamen de eerste blauwborsten ook al weer terug, ik zag mijn eerste op 17 maart en die was zo aardig om vlak voor me even te poseren! Natuurlijk waren de eerste Kieviten eind maart ook al aan de leg en elders in dit blad zult u vast kunnen lezen hoe het broedseizoen van de weidevogels rondom Sneek is geweest. Ook op de Potskarren gingen de weidevogels aan de leg.

Op 23 maart zag ik al een paartje zomertaling, was is dat toch altijd een prachtig eendje! Mooi dat die hier nog te zien zijn, want het is een schaars voorkomende rode lijst-soort.

Op 26 maart zag Jeroen Breidenbach de eerste boerenzwaluw aan de Griene Dyk. Maar die maakte inderdaad nog geen zomer....

In april waren de meeste weidevogels wel aan de leg en zagen we Kieviten, grutto's en tureluurs al achter de kraaien aan jagen....altijd weer mooi om te zien hoe ze dan samenwerken!

Ook de kleine plevier keerde weer terug naar zijn bekende plekje op het grind van de noordelijke Potskar, er hebben waarschijnlijk 2 paartjes met succes gebroed.

In april heb je ook nog doortrekkers, die vanuit Zuid Europa via ons land naar hun broedplaatsen in het noorden trekken. Denk maar eens aan al die kemphanen die hier weken verblijven en zelfs nog wel baltsen en dan doortrekken naar hun broedplaatsen.

Ik zag op 28 april nog een heel andere doortrek-soort, bij de Potten trof ik nota bene 2 mannetjes beflijster, een prachtige soort om tegen aan te lopen, want zo vaak worden ze hier niet gezien, ook omdat ze nogal schuw zijn!

De meeste kleine zangvogels die aan de Griene Dyk “thuis horen” waren toen wel gearriveerd. Tjiftjaffen en fitissen zoals gewoonlijk talrijk, ook veel zwartkoppen en grasmussen in het struweel langs de Dyk, en in het riet weer de rietzangers, rietgorzen en kleine karekieten.

Enkele soorten komen wat later, zoals bijvoorbeeld bosrietzanger, spotvogel en grauwe vliegenvanger, die arriveren meestal in mei.

Ook enkele doortrekkers zoals roodborsttapuiten en paapjes kwamen wel even buurten langs de Griene Dyk...prachtige beestjes!

In mei zagen we op meerdere plaatsen jonge weidevogels...wat is dat toch een geweldig gezicht als je die kleine jonge grutto's de insectjes uit het kruidenrijke gras ziet pikken...daarom is die Griene Dyk zo belangrijk voor de grutto en wulp, die moeten echt in die opgroeiende kruidenrijke vegetatie hun voedsel zoeken. Een late maaidatum is voor deze vogels essentieel!! Daarom is het samenwerkingsverband met de agrariërs ook zo belangrijk, hulde aan Jelmer die hier zijn best voor doet!

Ook zag ik eind mei de eerste jonge wulpen en dat is ook best bijzonder, want zo goed gaat het niet met de wulp!! Maar langs de Griene Dyk nemen de broedparen van deze prachtige vogel langzaam toe!!

Opvallend was het dat ik drie keer een engelse kwikstaart zag, een mannetje, vermoedelijk was die gepaard met een gewone gele kwikstaart, want hij bleef april, mei en juni aanwezig!!

Ook waren er opvallend veel spotvogels aan het zingen en waren er ook redelijk wat nachtegalen en koekoeken binnen gekomen. Een groot scala aan vogelsoorten dus aan de Griene Dyk!

Vermeldenswaard is de waarneming van Jappie van der Pol die op 27 mei 6 kraanvogels zag overvliegen! Wat een treffer!!

In juni zagen we nog steeds jonge weidevogels, hopelijk zijn er in 2023 wat grutto's groot geworden hier..

Maar ook hoorden we de eerste kwartels op de Potskarren, de ouderen onder ons kennen dat geluid misschien nog wel van vroeger, het “kwik-me-dit, kwek-me-dat” was dit voorjaar geregeld te horen. Belangrijk, want het is een van de doelsoorten van het beheerplan voor de Potskar ivm Natura 2000!!

Er kwam echter nog een doelsoort bij!! Op de warme zomeravond van 11 juni deed ik nog een laat fietsrondje langs de Griene Dyk en hoorde het geluid waar ik al heel wat jaartjes op had gewacht..... vlak tegen de Dijk aan, in een slootje hoorde ik een geluid van een ralachtige.....als je het geluid kent, is het niet te missen, ze noemen het in de literatuur wel het geluid van een "zweepslag".....ja..dit kon niet anders....dit was een porseleinhoen!!! Opgewonden belde ik wat mede-vogelaars en ook Jelmer was " uut de skroeven" en kon nog genieten van deze mooie soort! Het beestje bleef een dag of vijf, vrij zeker was het een roepend mannetje wat hier geen vrouwtje wist te lokken en jammer genoeg weer verder trok.

Op 13 juni zag Jos Welbedacht nog een late wespendif overvliegen!

Er waren zoals gezegd veel koekoeken aanwezig, en af en toe hoorde je het vrouwtje ook wel roepen, dat is weer een heel andere roep dan de bekende koekoek-roep van het mannetje!

Verder in de zomer ook nog veel spotvogels en redelijk wat nachtegalen. De aantallen van de cetti'szangers loopt in de tientallen, wat heeft die soort hier een gigantische opmars gemaakt zeg!!De grauwe vliegenvanger had ook met succes gebroed, want die zag ik toen al met jonkies!

Jappie van der Pol fotografeerde nog een bonte vliegenvanger op 26 juli, ik vermoed een hele vroege (of hele late) doortrekker..

In augustus kwamen al weer de eerste regenwulpen door op trek naar het zuiden! Die hebben dan al weer hun broedseizoen gehad.

Ook zagen we al weer de eerste reuzensterns boven de plassen rond het Sneekermeer, een prachtige en In september zagen we weer enkele purperreigers, meestal betreft het dan jonge vogels die hier nog wat rondhangen voor ze de lange reis naar het zuiden beginnen.

Op 30 september was de Euro-birdwatchday, op veel telposten worden dan in samenwerking met Vogelbescherming de trekvogels op weg naar het zuiden geteld...Jelmer en ik hadden afgesproken om op de telpost bij het Gerbrandygemaal te gaan staan. We kregen "loon naar werken", we hadden een leuke telling EN Jelmer merkte het geluid van een europese kanarie op en we zagen (en hoorden!) nog een raaf over "de meer" vliegen! De eerste een compleet nieuwe Griene Dyk-soort en de tweede voor ons persoonlijk een nieuwe Griene Dyk-soort.

Oktober is natuurlijk de maand bij uitstek voor vogels op trek. Het is herfst! We zagen grote groepen kramsvogels en koperwieken. Zelf hoorde ik op 16 oktober een pestvogel luid en duidelijk roepen, maar kon hem tussen de bomen niet zien... op de Potten zat een bladkoning en op de weilanden langs de Griene Dyk zag ik op 22 oktober een jonge roodpootvalk stoeien met een torenvalk.

November was de maand van de koereigers. Tsjongejonge, wat zagen we grote aantallen van dit prachtige reigertje, dat hadden we hier nog nooit gezien! Een paar keer zag ik er dertien bij elkaar en kon van afstand een foto maken van de vogels in de vlucht! Ja ja, dat is een gevolg van de klimaatverandering dus...

Tevens was er gelukkig weer eens een invasie van grote barmsijzen. Een prachtig zangvogeltje uit de arctische gebieden, die hier komt overwinteren of nog verder naar het zuiden doortrekt. Vele vaste bezoekers van de Griene Dyk hebben denk ik wel een groepje gezien!

Ook kwamen de kol- en brandganzen weer in grote getale terug. Prachtig toch dat die bij ons kunnen overwinteren!

Op 17 november vloog er een prachtige groep van 12 wilde en 2 kleine zwanen langs de oever van de Potskar richting zuiden. Een prachtig gezicht en een nog mooier geluid!!!! Dat is echt genieten...

Ook waren er in die dagen veel velduilen te zien, ze zaten er de hele herfst wel, natuurlijk vanwege de aantallen muizen, maar waar ze zitten is altijd een raadsel, soms hier en dan weer daar..

In de maand december hadden we de eerste week een heel klein wintertje, de vogels, maar ook reeën leken er geen last van te hebben.

Kwa vogels veranderde er niet zo veel, de Kieviten bleven gewoon, en ook de velduilen, barsijsjes en koereigertjes lieten zich af en toe nog wel zien.

Op 30 december vond de jeugdige vogelaar Naut van der Mei nog een ruigpootbuizerd bij de Krusbrekken. Een prachtige roofvogel uit het hoge noorden, die af en toe de winter hier komt doorbrengen...en met de huidige muizenstand is dat geen enkel probleem.

Met deze mooie soort sluiten we dit verslagje daarom maar af...het jaar 2023 is voorbij. Wat vogels betreft niet een jaar met echte "knallers", maar...als ik het nu zo terug lees toch best heeel veel leuke soorten. Voor iedereen ook in het komende jaar veel vogelplezier en geniet vooral van de prachtige natuur rondom Sneek!!

Mocht u wat leuks of bijzonders zien, mail of meld het me gerust, dan kan ik het eventueel in een volgend verslag vermelden!

Dick Pruik
wetlandwacht Potskar
Vogelbescherming Nederland
dickpruik@hotmail.com

Freonen fan de greide

Zingende Skriezen, buitelende Ljippen en kleurrijke greiden, oftewel het ultieme voorjaarsgevoel. Helaas ook rondom Sneek een steeds zeldzamer te aanschouwen tafereel. Binnen onze wacht zijn er nog een paar gebieden over waar de weidevogels zich thuis voelen. Om dit ultieme voorjaarsgevoel te behouden is het van belang dat er gericht weidevogelbeheer wordt ingezet binnen onze wacht.

Vier jaar geleden zijn wij dan ook de weg van weidevogelbeheer ingeslagen. De eerste zogeheten plasdraspompen werden aangeschaft. Hiermee kunnen stukken land onder water worden gezet waardoor volwassen vogels in de vochtige grond kunnen peuren naar voedsel en greidefûgel pykjes zich kunnen voeden met aanwezige mugjes. In het steeds droger wordende klimaat voorziet het de vogels ook van water.

Inmiddels zijn er elf pompen aangeschaft waarmee meerdere percelen rondom Sneek worden voorzien van water (plasdras). Plasdras is namelijk een belangrijk component in het weidevogelbeheer.

Om een duurzaam weidevogelgebied in te richten zijn er alleen wel meer componenten nodig. Aangepast maaibeheer en kruidenrijk grasland zijn hierin minstens zo belangrijk. De huidige vegetatie is voor de pykjes vaak lastig doorwaadbaar en bevat onvoldoende insecten om groot te worden. Daarbij is het van belang dat er genoeg dekking overblijft om te schuilen tegen aanwezige predatoren. Aangepast maaibeheer is nodig om de overlevingskansen van jonge weidevogels te vergroten.

Het bleek een bijna onmogelijke uitdaging te zijn om een ideaal weidevogelbiotoop te realiseren zonder financiële middelen. Het uitvoeren van weidevogelbeheer gaat namelijk ten koste van de opbrengst van een melkveehouder. Het was voor ons dan al snel duidelijk dat we structureel financiële middelen nodig hebben, om weidevogelbeheer te realiseren. Daarnaast brengt het draaiende houden van onze pompen kosten met zich mee.

Dit alles heeft geleid tot de start van ons project 'Freonen fan de greide'. Met dit project willen wij sponsoren aan ons binden die achter onze doelstelling staan: de weidevogelpopulatie binnen onze wacht stabiel te houden, waar kan te vergroten en op een manier waar ook de algehele biodiversiteit van profiteert. Een flinke uitdaging gezien de dalende trend als het gaat om weidevogels in Nederland. Een voordeel van weidevogelbeheer is dat ook andere soorten profiteren van deze maatregelen. Zo profiteren steltlopers van de aanwezige plas drassen, veelal vogels die tijdens de voorjaarstrek ons land aandoen om op te vetten. Kruidenrijk grasland wordt weer dankbaar in gebruik genomen door allerlei insecten, vlinders en alles wat leeft in de bodem, oftewel een win-win situatie.

Inmiddels hebben de eerste zeven freonen zich aan ons project verbonden en krijgen wij meerdere donaties binnen. Wij zijn zeer verheugd met de steun van deze sponsoren! Het komende voorjaar willen wij onze sponsoren mee het veld in nemen om ze te laten zien hoe het budget wordt besteed en hoe mooi de natuur rondom Sneek is. Op het moment van schrijven worden er volop gesprekken met "onze" boeren gevoerd, met als doel te inventariseren hoe en waar dit budget de komende jaren besteed gaat worden. Hiermee kunnen wij de weidevogelstand en de biodiversiteit een positieve stimulans geven!

Het project 'freonen fan de greide' wordt mede mogelijk gemaakt door:

GOUDEN SPONSORS	SULVEREN SPONSORS
<p data-bbox="256 236 727 277"><u>De Heus Voeders Sneek</u></p> <p data-bbox="337 691 646 732"><u>Welkoop Sneek</u></p> <p data-bbox="245 1026 743 1127"><u>Eric Tromp Management Consultancy B.V.</u></p>	<p data-bbox="914 236 1442 268"><u>De Waard Grondverzet B.V. Sneek</u></p> <p data-bbox="995 438 1357 470"><u>Kuipers Woudsend B.V.</u></p> <p data-bbox="862 661 1495 693"><u>Van Campen & Dijkstra RegioBank Sneek</u></p> <p data-bbox="857 851 1495 883"><u>Aannemersbedrijf A. Faber B.V. Bolsward</u></p>
EENMALIGE SPONSORS	
<p data-bbox="618 1311 1040 1343"><u>Bouwbedrijf de Vries B.V. Sneek</u></p> <p data-bbox="704 1499 954 1531"><u>Hoekstra BV Sneek</u></p> <p data-bbox="748 1662 911 1694"><u>Albert Heijn</u></p> 	

Jelmer Luyckx

Telpost 'Griene Dyk'

Vanaf september 2020 worden er vooral in het voor- en najaar langs de Griene Dyk vogels geteld die op trek zijn naar broed- of overwinteringsgebieden. Voorafgaand aan de allereerste telling liep ik al een tijd met het idee rond om ergens aan het Sneekermeer trekvogels te gaan tellen. De Griene Dyk leek mij een strategisch goede plek, vooral ook omdat ik hier in trektijd al vaker leuke groepen vogels langs had zien vliegen. Het is een opmerkelijk contour in het landschap met groot water aan de oostkant en de nodige bosschages rondom. In het najaar van 2020 ben ik dan ook daadwerkelijk gestart met het verrichten van tellingen, regelmatig in gezelschap van Dick Pruiksmā.

Na het aanvragen van een trektellocatie via de website www.trektellen.nl was het mogelijk om de eerste tellingen in te gaan voeren. Tijdens de eerste sessie werd direct aangetoond waarom trektellen zo leuk kan zijn, want een Sneeuwgorse passeerde mij op zijn reis naar het zuiden! Hoewel deze passant van het hoge noorden alleen via vluchtroep werd opgemerkt, was de verassing er niet minder groot om. Hiermee werd gelijk ook aangetoond dat het vocale gedeelte een belangrijk onderdeel is van deze manier van vogels kijken. Vaak kondigen vogels zich aan via de vluchtroep en is een visuele waarneming beperkt of in sommige gevallen niet mogelijk. Het bleef bij de tellingen die volgden niet bij die ene Sneeuwgorse, er passeerden nog meer opmerkelijke soorten zoals:

Rode Wouw passeert de telpost tijdens een rustige voorjaarstelling.

- 1 Roodhalsgans op 13 oktober 2021.
- 6 Wespennieven 27 augustus 2022.
- 1 Rode Wouw op 16 mei 2022.
- 2 Velduilen 22 oktober 2022.
- 2 Smellekens op 27 april 2021 en 12 april 2022.
- 1 Raaf op 30 september 2023.
- 2 Kruisbekken op 2 september 2023.
- 1 Europese Kanarie op 30 september 2023.

In de afgelopen vier jaar is er 76 uur en 57 minuten geteld, wat gezien overige telposten in het land niet bijzonder veel is. Toch is er in deze tijd het nodige gezien en kunnen bepaalde trends voor dit gebied in kaart worden gebracht. Voorafgaand had ik zo langs het Sneekermeer meer trek verwacht van eenden en ganzen, maar in de praktijk blijkt het vaak dat deze soortgroepen veelal ter plaatse gaan en niet doorvliegen naar andere oorden. De verscheidenheid in soorten is mij wel weer meegevallen. Tijdens een gemiddelde telling van twee uren is het vaak wel mogelijk om 25 of meer verschillende soorten waar te nemen, met uitschieters van 40 en 45 soorten. Deze aantallen komen vaak in combinatie met een goede windrichting/tijd van het jaar. Hoewel een oost/zuidoostelijke windrichting altijd goed is, kan ik voor deze telpost nog niet duidelijk vaststellen wat de beste richting is wat betreft het voor- of najaar. Hoewel de gehele winter verplaatsingen zijn op te merken, begint de echte vogeltrek vanaf maart op gang te komen.

Deze voorjaarstrek piekt in april en loopt vanaf mei langs de Griene Dyk alweer snel terug. Het najaar start dan alweer in juli met soms wat langstreckende steltlopers. In augustus en september lopen de aantallen weer wat op met een duidelijke piek in oktober, waar het in november weer terug begint te lopen. In de winterperiode kan het pieken door streng winterweer dat zich aankondigt. Maar zoals de boven- en onderstaande aantallen al aangeven is het wel duidelijk geworden dat het najaar de meest interessante tijd is om te gaan posten op telpost de Griene Dyk.

Behalve het waarnemen van een bijzondere soort, maken vooral ook de aantallen die passeren indruk op je als teller. Op goede dagen kan een soort besluiten om in grootte getalen op trek te gaan.

Vooraf zangvogels vliegen vaak in compacte groepen, zoals ook deze groep Putters

Sommige soorten vertrekken rond een bepaalde datum en andere wachten het weer af voor ze op de wieden gaan. Daarnaast zijn er ook invasies mogelijk van bepaalde soorten, wat vaak weer heeft te maken met weersomstandigheden of voedselaanbod in de reguliere overwinteringsgebieden. De onderstaande aantallen zijn in ieder geval opmerkelijk te noemen:

Veel vogels vliegen in V-formatie, waaronder ook deze groep Aalscholvers

- 1944 Kieviten op 31 oktober 2020.
- 119 Watersnippen op 31 oktober 2020.
- 83 Graspiepers op 24 oktober 2021.
- 66 Veldleeuweriken op 8 oktober 2023.
- 40 Pimpelmezen op 24 oktober 2021.
- 32 Rietgorzen op 30 september 2023.
- 16 Gaaien op 25 september 2021.
- 6 Reuzensterren op 27 april 2021.

In de eerste vier jaar is er aangetoond dat het langs de Griene Dyk best leuk vertoeven is wat betreft het aanschouwen van zichtbare vogeltrek. Er zijn mooie aantallen en bijzondere soorten gezien. Met wat meer tel-uren is er nog veel meer mogelijk. In een ochtendsessie moet het zeker haalbaar zijn om een paar duizend vogels te zien langstrekken. Ook zijn er nog genoeg bijzondere vogelsoorten die op de verlanglijst staan, zoals: Zwarte Wouw, Buidelmees, Grote Pieper of Pestvogel. Al met al blijft de vogeltrek een spannend en indrukwekkend fenomeen!

Roodhalsgans, in het midden, meevliegend met twee Kolganzen in de schemering, tijdens de vogeltrek zien we vaker gemengde groepen.

Jelmer Luyckx

De Boerenwaluw

De **boerenwaluw** (*Hirundo rustica*) is een vogel die tot de familie van de zwaluwen (Hirundinidae) behoort. Het is de meest wijdverspreide soort van deze familie; het verspreidingsgebied beslaat vrijwel de hele wereld, waarbij er zeven ondersoorten worden onderscheiden. De boerenwaluw is een opvallende verschijning door zijn blauwzwarte verenkleed met lange buitenste staartveren en door zijn grote wendbaarheid in de vlucht tijdens de jacht op vliegende insecten.

Een groot deel van zijn leven brengt de boerenwaluw in de lucht door. Het is een trekvogel die grote afstanden aflegt. De boerenwaluw overwintert in Afrika, Zuid-Amerika of het zuiden van Azië, waarna hij in de lente naar Europa, Noord-Amerika of het noorden van Azië trekt voor de voortplanting. De boerenwaluw broedt in landelijke gebieden met voldoende water. Koppels bouwen hun nest van modder vermengd met speeksel in allerlei menselijke bouwwerken, zoals schuren en bruggen. Ze brengen in het broedseizoen twee of drie broedsels groot, alvorens weer naar de overwinteringsgebieden te trekken. Reeds duizenden jaren leeft de boerenwaluw in de nabijheid van de mens, zoals onder andere blijkt uit vermeldingen in de literatuur van de Oude Wereld. Als aankondiger van de lente wordt de boerenwaluw door veel boeren gezien als bringer van geluk, terwijl hij bij zeelieden symbool staat voor een veilige thuisvaart.

Naamgeving

In veel talen refereert de naam van de boerenzwaluw aan zijn voorliefde voor het platteland als broedgebied. De vogel heeft een voorkeur voor het platteland als leef- en broedgebied, waarbij hij zijn nest onder andere bouwt in boerderijen, schuren en stallen. De Nederlandse naam verwijst daarnaar. Ook in andere talen wordt aan het platteland gerefereerd. Zo luidt de Engelse naam *barn swallow* en de Franse naam *hirondelle rustique*, wat respectievelijk 'schuurzwaluw' en 'landelijke zwaluw' betekent. In de wetenschappelijke naam *Hirundo rustica* wordt eveneens naar het platteland verwezen. Andere minder gebruikelijke of historische Nederlandse namen voor de boerenzwaluw verwijzen naar andere favoriete nestplaatsen in menselijke bouwwerken, zoals *brugzwaluw*, *muurzwaluw*, *metselaar*, *schoorsteen­zwaluw* en *rookzwaluw*. Net als de Duitse naam *Rauchschwalbe* refereren de laatste twee namen aan een rookkanaal als nestplaats, waarbij 'rook' ook kan verwijzen naar de zwarte roetkleur van de boerenzwaluw. Veel dialecten kennen alternatieve namen, zoals *zwalum*, *zwolm* en *zwalie* in Vlaamse dialecten en *zwaalve* in het Drents. De oorsprong van het woord 'zwaluw' is niet zeker. Er is geopperd dat het is afgeleid van het woord 'zwalken', wat een beschrijving zou kunnen zijn van de grillige vluchtpatronen van zwaluwen. Andere taalkundigen achten het waarschijnlijker dat het is afgeleid van het Oergermaanse woord *swalwo*, wat 'gespleten stokje' betekent, een verwijzing naar de gevorkte staart van de meeste zwaluwen. De boerenzwaluw is de belangrijkste vertegenwoordiger van de zwaluwenfamilie. In vroegere tijden, toen men diersoorten nog niet zo nauwkeurig indeelde, werd met 'zwaluw' in de meeste Europese landen dan ook meestal de boerenzwaluw bedoeld.

Uiterlijke kenmerken

Het mannetje van de boerenzwaluw heeft opvallend lange buitenste staartpennen. Het lichaam van de boerenzwaluw is slank en gestroomlijnd, de nek is erg kort en de vleugels zijn lang en smal. Hiermee is de boerenzwaluw goed toegerust voor een lang verblijf in de lucht. De korte poten en kleine tenen hebben weinig spieren in vergelijking met die van andere vogels. De korte snavel is geschikt voor het vangen grote insecten en is aanzienlijk breder dan die van de meeste andere vogels die op vliegende insecten jagen. De totale lichaam­slengte van een volwassen mannetje, inclusief de uitstekende staartveren, is meestal 17 tot 19 centimeter. De lichaam­slengte kan echter variëren van 14,5 tot 20 centimeter. De vleugelspan­wijdte bedraagt 32 tot 34,5 centimeter en het gewicht ligt tussen de 16 en 22 gram.^[a] Het vrouwtje heeft veel kortere staartpennen en meestal een kleinere span­wijdte. Ze heeft daarentegen een grotere snavel en grotere poten en weegt gemiddeld meer dan een mannetje. Karakteristiek is de steenrode kleur van keel en voor­hoofd.

Verenkleed

Het verenkleed aan de rug- of bovenzijde is zwart met een blauwe metaal­glans en wit op de onder- of buikzijde en aan de onderzijde van de staart. De keel en het voor­hoofd zijn steenrood gekleurd. Het kleur­patroon op de borst varieert; het kan dezelfde kleur als het veren­kleed aan de bovenzijde hebben, maar het steenrood van de keel kan ook doorlopen, zodat de kleuren door elkaar lopen of de borst geheel steenrood is. Vrouwtjes hebben doorgaans een iets grotere keel­vlek dan mannetjes. De onderzijde van de vleugels is grijswit met donkere slagpennen. Dankzij de lange buitenste vleugelpennen is de staart van de boerenzwaluw diep gevorkt. Deze staartveren hebben zeer dunne punten en zijn twee tot zeven centimeter lang. Als de boerenzwaluw vliegt spreidt hij zijn staartveren en wordt een rij witte vlekjes langs de rand van de staart zichtbaar.

De buitenste staartpennen zijn bij een mannetje aanzienlijk langer dan bij een vrouwtje, wat het bepalen van het geslacht vergemakkelijkt. Verder zijn bij vrouwtjes de blauwzwarte veren wat doffer van kleur en is de onderzijde van hun vleugels wat bleker. Onderzoek in 2008 heeft aangetoond dat de staart­lengte bij de mannetjes afhankelijk is van het klimaat; in warmere broedgebieden is de gemiddelde staart­lengte van de mannetjes korter. In Finland is het verschil tussen de langste slagpennen van de mannetjes en de vrouwtjes ongeveer twintig procent, in Spanje is dit nog slechts vijf procent. Bij sommige populaties is aangetoond dat de lengte van de staartveren bij mannetjes gestaag afneemt, wat mogelijk het resultaat is van de opwarming van de Aarde. De gemiddelde staart­lengte van mannelijke exemplaren in Denemarken bijvoorbeeld is in de periode van 1984 tot 2004 met negen procent afgenomen. (Bron wikipedia)

Boerenzwaluw (foto Charles J. Sharp)

COLOFON

Druk: Drukwerkdeal

Redactie: B.Dreyer

Opmaak: B.Dreyer

